

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy hóra. 1 kor. Egy hóra. 1 kor. 50 fill.
Negyedévre . . . 3 Negyedévre 4 50 . . .

Felelős szerkesztő:
SIPOS BÉLA.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piaoz-utóza 47. és 49. szám.

A sámsoni merénylet.

Debrecen, július 24.

(Y.) Akadjon a farkán a falat, aki szombaton a sámsoni vasuttiszteletére és öröme szivesen falatozik a vasutalajdonos Ézsau-részvénytársaság lecséjéből.

Egyetlen igaz szépsége és kellemessége volt Debrecennek: a nagyerdő az ő előkelő, fővárosias bejárójával, a villasoros Simonyi-uttal. Az egykedvű, tunya tombolás érzéketlen munkájában, most rákerült a sor.

Keresztül eresztenek rajta egy ágról szakadt döcögő vicinális, ugyanazon a sineken, melyeket a természetes haladás köz kivánsága még Debrecenben is villamos jövőjének hitt, hiszen egy évtizede szorongatja rá már a multak emlékét, a „kis-vasut“-at, mely azonban göztalyiga mivoltából csak busás koncessió reményében hajlandó kimozdulni, míg a hivatalos város ma tehetetlenül és álmosan szolongatja időközönként egy-egy iroit malasztu végzéssel, hogy „no tessék már megvillamosodni!“

Most ennek a szolongatásnak is véget vet a tényleges állapot, mely biztosítja a sámsoni vicinálisnak a véglegesített kisvasuti sineket.

Még falukban is rájött arra már a civilizáció, hogy kijelölik az utakat: ez az ökörcsordáé, ez a járó-kelő embereké, ez a társzekereké stb.

Debrecen szab. kir. városának megáll az esze egy ilyen bonyodalmas kérdésnél s rábólint a dologra, hogy csinálják, ahogy akarják, csak neki hagyjanak már egyszer békét.

A hortobágyi legelőkből ne kérjenek, azontul akár az istenházán is keresztülvihetnek mindenféle járóművet. Ember van elég, és ára nincs. De a marha az sajnos kevesbedik, pedig ára volna. Ott, ahol az új vasut átszalad, nincs legelő, tehát nem tesz az a vasut kárt semmiben, az emberek meg ne lábatlankodjanak előtte.

És fut a vasut, keresztül a gyönyörű erdei sétatuton, az egyetlen helyen, ahova Debrecen népe kies helyre menekülhet, átvág merőlegesen a Szikszay-saroknál, mintha egy nagy

pusztaság volna ott, nem pedig gye-
rekekkel, asszonyokkal, néppel tele
sétatut. Aztán fut keresztül az amugy
is pusztuló erdőn. Széles csapást vá-
gott számára az üzleti fejsze, de ami
történt, nem elég. Most jön a kelle-
mes értesítés, hogy jobbról-balról még
20—20 métert ki kell fejszézni a sze-
lid rengetegből, vagy viselni a követ-
kezményt az erdőégésért, mert a vas-
ut szikrával önti teie a száraz avarral
párnázott erdőt.

Titokban a város bizonyára örvend
is ennek, mert pénzeltet a fából; hi-
szén már a halottak feje felől is el-
adta az árnyékot s csodák csodája,
még mindig emelkedik a pótdó. Mit
adjon még el? Adja el a kövezetet is.
Ebbe is csak beleugratta az ugynevezett
intelligencia, melynek se háza, se jó-
szága, de azért mégis rendelkezni
akar s az uri cipellője kedvéért költ-
ségekbe kell vernie magát Debrecennek.

No hát ez egyszer eltalálta a
módját az intézkedésnek tisztelt váro-
sunk. Mintha egy uri ház szalonján
keresztül épített volna létra feljárt a
padlásra, ahova fát, szenet, szénát fel-
lehet hordani, épen oly módon ren-
dezte a teher közlekedést a kies kerti
uton keresztül.

És miért? Azért, hogy a vasut-
építő vállalat megtakarítson 600 mé-
ternyi sint. Ennyi az ut hossza az
erdei csöszháztól a Margit fürdőig. A
vasut megtakarít magának 2100 kor.
befektetési költséget cserében azért,
hogy elrontja Debrecen nagyerdjét s
egyetlen kultusz magaslatra fejlődött
nyaraló és sétáló vidékét.

Ha jobbról-balról hegyóriások és
áthidalhatlan szakadékok volnának, jó,
érthető volna az áldozat. De jobb-
ról-balról bitang homokbuckák meleg-
szenek a napon, akár merre mehetett
volna a vasut. Neki azonban épen
csak a sétatut kellett, mert ott 2100
korona építési tőkét megtakarít.

Ellenben örökössé teszi a kisvasut-
nak mint közuti göztalyigának mai
állapotát, kitérőket fog kérni és kapni
jobbra-balra, mert különben még a
mai nyomoruságos közlekedés is meg-
akad, folytatja azoknak a magas sinek-
nek, váltókezelő nélküli ormóttan vál-

tóknak a lerakását, amilyenekhez
hasonló a Kongó területén sincs meg-
engedve, mert még a pusztai vadakat
is kell egy kissé védeni a véletlensé-
gektől, már is megrakta az utat végig
árokmentén felszedegedett girbe-gurba
távíró-póznákkal, melyek úgy állanak
ott sorban a szép uton, mintha csa-
vargókkal volna megrakva a faszor,
örökös sipvonítás lesz a hangulatos
erdő és gázolja, tiporja a megbokroso-
dott fogatokat, sűrűn járó embereket
ahogy akarja, mert hiszen semmi vé-
delmi intézkedés nincs, még a Szikszay-
saroknál sem, ahol egész kedélyesen
szándékoznak egymással derékszögben
találkozni: Debrecen közönsége és
Sámson vasutja.

Ha ez a vasut tudta volna, hogy
ennyire minden kritika nélkül megkap-
hat mindent amit csak magának kiraj-
zol, bizony még sok más egyebet is
kért volna annak árán, hogy végleg
lehetetlenné teszi a közönség kényel-
mét és biztonságát, a város szépségét
és a helyi közuti vasuti forgalom jö-
vőjét, annak árán bizony még vagy
1360 korona építési költséget meg tu-
dott volna takarítani, és a mi jó taná-
csunk ma ép oly büszkén verné
a mellét az elért siker felett, mint
veri ma.

Folytatni fogjuk ezt a témát, most
csak annyit hogy minden közönségnek
az a sorsa, amit megérdemel. Ha ez
a közönség türi ezeket az ázsiai inzul-
tusokat, hát meg is érdemli.

Vannak azonban egyes hatóságok,
amelyek felelősek is. Ilyen például a
rendőrhatalóság. Szombaton mütan-ren-
dőri bejárás készül. Meglátjuk, jelen
lesz-e tényleg a rendőrség. Ha jelen
lesz, akkor mégis csak lehetetlen, hogy
meginduljon ez a vasut, mert a fele-
lősséget azért az erdei utszakasért s
s különösen a Szikszay-fordulóért csak
nem veszi magára?

Azonban — események sora bi-
zonyítja — minden megtörténhetik.
Lehet diszpolgárrá is választják hol-
nap a városrontó, utcsufító mezei
vasutat.

Tanulhatnánk abból, a mit ma-
gunk körül látunk. Ha nekünk semmi-
féle hatásunk nincs, amely ránk

Fürdő és vakáció idényre.

Kézimunka és hozzávaló anyagok a legolcsóbban
beszerezhetők **Krausz Gyula** Kossuth-u. 15. sz. a.
üzletében. Rövidárúk, csipkék, szallagok, zsebkendők,
harisnyák, keztyük nagy választékban. **Előnyomda**

gondolna, értünk tenne, hagyjuk őket aludni és mulatni, közbe adót szedni és papirosokat teleírni, mi pedig álljunk a magunk lábára és végezzünk mi is nélkülök.

Ha Debrecen népében ki volna fejlődve a magalában-járás öntudata, szombaton reggel fekete tömegben állna oda a nagyképu bejáróbizottság elé s könyökével utat bontva mutatná meg, hogy merre visz a vasut útja s merre visz azoknak az útja is, akik ezt a közforgalmi botrányt és csufszágot megcsinálták.

A honvédelmi tárca tárgyalása.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, július 24.

Elnök: Justh Gyula.

Hoitsy Pál előadó: Kéri az indemnitásról szóló törvényjavaslat elfogadását.

Mihályi Tivadar: Nem viseltetik bizalommal a mai kormány iránt eem. Bizalmatlanságot lát az indemnítási törvényjavaslat meghosszabításával, mert ők megígérték, hogy nem fognak obstruálni. Az indemnítást nem szavazza meg.

Elnök: szavazás alá bocsátja az indemnítási törvényjavaslatot. A Ház tulyomó többségben megszavazza.

Semsey László előadó: Ajánlja a honvédelmi tárca állami költségvetésének elfogadását.

Hodza Milán: Azt mondja, hogy a haderőnek egy kis részéről lehet beszélni a honvédségről, mert a közös hadseregről csak a delegációban eshetik szó. Kifogásolja, hogy a katonaság, különösen a tisztikar nem tud a társadalommal egybeforrni. A honvédség hivatása, hogy önálló magyar hadsereggé fejlődjék, s éppen ezért a társadalom előtt rokonszenvenessé

kell, hogy tegye magát. Kéri a minisztert, hogy a jövőben ne fektessen oly nagy súlyt a parádéokra és diszorganizációra és helyette inkább a harcképességre fektessen a fősúlyt. A kiképzés tartama alatt a nagyszámban levő analfabétákat is meg lehetne írásra olvasásra tanítani. Az aratás idejére hat heti szabadságot kellene adni az aratásnál érdekelt katonáknak. A katonai jogról szólva kimutatja, hogy a katonai büntető jog vérlázító. A költségvetést nem fogadja el.

Bakonyi Samu: A honvédelem kérdését a függetlenségi párt védelmére akarja felhasználni. A küzdelmet egyelőre elhalasztotta a függetlenségi párt, de aztán majd kivívják az önálló magyar hadsereggel az önálló, független Magyarországot. Kijelenti, hogy e mostani kormányon levő függetlenségi párt nem lesz szolgálhat. A küzdelmet csak egyelőre félbehagytuk, de nem adjuk fel. (Helyeslés) A magyar ezrednyelv teljes érvényesülését követeli. A nagy nemzeti hadsereg eszméjét ki fogja vinni a függetlenségi párt, csak a nemzet mellette legyen. Türelemre, bizalomra inti a magyar hazát. Majd újra feléled a láng. Akkor majd cselekedni fogunk. A költségvetést a nemzet jelenlegi békéje érdekében és a miniszter iránt érzett jóindulatából elfogadja.

Samassa János: Sokban egyetért Hodza Milánnal. — Bizalmat, szeretetet ajánl a jelenlegi ideg katonai fegyelem helyett. Csak a közérdek és béke szempontjából szavazza meg a költségvetést.

Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter: A jelenlegi kormány csak bizonyos korlátok között foglalta el helyét. Kijelenti, hogy a honvédségnél az a két év a kiképzésre nagyon kevés és a kiképzés nem állhat azon a színvonalon, melyen állni kell. Mindazon terveket, melyeket maga elé tűzött, csak úgy érheti el, ha több legénységet bocsátanak rendelkezésére. Mihelyt a ház megszavazza a több katonát, felállítatja a magyar honvéd tűzértséget, melyet magyar szellemben fog nevelni. Nagyon kéri a Házat, adjon több

katonát, mert véderőt fenntartani csak tetemes költséggel lehet. Hodza beszédére kijelenti, hogy a katonák is csak egy becsületet ismer. Felszólítja Hodzát, mondja meg, hol van az a hely, ahol az ujoncnak nem lehet saját nyelvén esküt tenni! — Diszmaszírozásokra nem szoktak időt pazarolni. A tisztikar helyzete se olyan rossz, a tiszt sokkal fáradtságosabb munkát végez. Kéri Hodzát, micsoda rémkalendáriumból olvasta ki azt a halálbüntetési törvényt. Bizonyára Mária Terézia korából. Nagyon kéri a Házat, fogadja el a költségvetést.

Bredicsán Coriolán: (A csendőrségi tételnél.)

A csendőrségi tulkapásokról beszél. A csendőrség függetlenítését követeli. A mai csendőrintézmény olyan, hogy nem nyújt garanciát a polgárság jogainak megvédésére.

Elnök: Kijelenti, hogy a honvédelmi tárca költségvetését a Ház elfogadta, ugyszintén a vele kapcsolatos jelentéseket.

Ezután áttértek a pénzügyminiszteri tárca költségvetésének tárgyalására.

A pénzügyi tárca.

Hoitsy Pál előadó: Ismerteti a pénzügyi tárca költségvetését. Kéri elfogadását.

Farkasházy Zsigmond: Azzal kezdi, hogy ha barátaira hallgatott volna, nem szólalt volna fel.

Justh Gyula (a gyorsírók mellett ül) Jobb lett volna!

Farkasházy Zsigmond: A régi kormányok visszaéléseit ismerteti. Helyteleníti a régi rendszert. Kéri a kormányt ne halmozza halomra a felesleges milliárdokat, mert nem lehet tudni micsoda idegen hatalom veszi hasznát. Példa rá a darabant kormány aki ezekből a milliárdokból rendezte az abszolutizmust. Kéri a miniszterelnököt ne vonja el az országtól a felesleges pénzt. Ne nyereszkedjenek — ugymond — Lánycyék, Kornfeldék az állam pénzéből. Azt mondja, hogy a bevételt a pénzügyminiszter ur büszkén hangoztatta...

Utí levél Erdélyből.

Vajda-Hunyad. Petrozsény. Szászváros. Nagyszeben. Segesvár.

Brassó, 1906. július 22.

Itt ebbe a hirhede és híres határszéli szász városban veszem elő a tollat, hogy e heti utamról egy pár árny és fényképet küldjek a Debreceni Független Újság révén a debreceni közönségnek. Nem tudományos alapon, nem is valami komoly utleírást akarok én írni, csak egy-egy kisebb, lehetőleg hü képet erről a leginkább nemzetiségi városokról az én személyes tapasztalataim alapján.

Ma Vajda-Hunyadon az odaérkező idegent nem a Vajda-Hunyadi vár, hanem a hatalmas vasöntöde és körülötte emelkedő hatalmas épületek lepik meg. Ez talán abban leli magyarázatát, hogy a vajda-hunyadi várat legalább leírásból — ismeri mindenki, senki sem vár Vajda-Hunyadon oly hatalmas ipartelep. Hanem valami érdekes jelenség az, hogy míg a városi intelligencia magyar, az állami ipartelep munkássága oláh, sőt a telep hivatalnokainak és munkavezetőinek egy jó része erősen román érzelmű. (Any-

nyira, hogy nem régen egy táncestély alkalmával egy magyar nemzeti színű szalaggal díszített legyezőt ott összetörtek, ami nagy port vert fel annak idején Hunyadon).

Érdekes utitársaim voltak Hátszegtől Petrozsényig. A környékbeli oláhok közül négy és egy magyar földbirtokos a leányával. Természetesen politizáltunk és természetesen, hogy erősen ellenkező nézetben is voltunk. Én ugyanis arra az álláspontra helyezkedtem, hogy lehet akármi-lyen anyanyelvű is valaki, elsősorban magyar és csak azután román vagy szász míg ők egyértelműleg verték a mellüket, hogy ők csak románok és semmi egyebekr mig megegyeztek azon, hogy ők magyat honosságu románok. A velünk utazót, földbirtokos s leánya egyértelműleg biztosítottak, hogy otthon (az oláhok falujában) másként intézték volna el velem ezt a nemzetiségi vitát. Érdekes, hogy mind jól beszél magyarul, de azért oláhul beszélgettek s csak a tolmács szerepét betöltő m. kir. postamester mondta nekem magyarul az ő magyarfaló nézetüket.

Petrozsény előtt megkérdeztem egy velem utazó uri embert, micsoda város ez, azt felelte:

— Ez egy kis Amerika.

És ez legjobban jellemzi ezt a kis várost s környékét. Ami nemzetiség csak létezik ezzel ugyancsak nem szűkölködő országunkban, az van itt mind, oláh, tót, szász, szerb, horvát, cseh, ruthén, magyar mind van ebben a Zsil-völgye néven ismert gyönyörű vidéken, (ugy, hogy egészen érthető az itteni gyógyszerész kifakadása, aki azt mondta nekem: kérem, ha mi itt 16 nyelvet megtanulunk, még akkor sem tudunk mindenkivel beszélni. Itt vannak a zsil-völgyi bányaművek és egyéb nagy vállalatok és ebben leli magyarázatát ez a sok nyelvű néptömeg. Különben a város ronda, gyalázatosan ronda...

Szászvárosba és Nagyszebenbe azzal az elhatározással mentem, hogy no, már itt elő kell venni a német tudományomat, mivel Nagyszeben a magyarországi szász főváros. Hát tagadhatatlan, hogy mindkét városban tulsulyban van a németiség, de — igazán kevés kivétellel — mind beszél magyarul. Azt hiszem, legtalálhatóbb annak a nagyszebeni kereskedőnek a panasza a nemzetiségi kérdés jellemzésére, aki nekem panaszkodva, szinte elkeseredve beszélt tört magyarsággal:

Az Alföldi takarékpénztár Debreczenben, Piacz-u. saját ház.

Elfogad betéteket: Takarékpénztári könyvecskékre és Chequeszámlára.

Kölcsönöket nyújt: váltókra, kötelevényekre és folyószámlákra a legelőnyösebb kamattal mellett.

Törlesztéses kölcsönök: földbirtokokra s más ingatlanokra.

Tőzedei megbízások: értékpapírok vételére és eladására.

Óvadék kölcsönök: vállalkozóknak, bérlőknek és hivatalnokoknak.

Kölcsönök: tőzsdén jegyzett értékpapírokra, záloglevelekre, valamint vidéki pénztárszervezetek részvényeire.

Értékpapírok, ércpénzek és külföldi bankjegyek beváltása és eladása.

Hitelrészecs csoportbeli váltók leszámítolása.

Kölcsönöket ad: nyugdíjkepes köztisztviselőknak 10, 15 és 20 évi törlesztésre.

Beraktároz: árukat és terményt saját raktárába és azokra előleget is nyújt.

A magy. kir. szab. osztály sorsjáték 16 elárulító helye.

Wekerle miniszterelnök. (mosolyogva Nagyon szerényen.)

Farkasházy Zsigmond: Kérde, mit kapnak a szegény emberek?

Egy hang: Jó levegőt. (Derűtség.)

Farkasházy Zsigmond: Helyteleníti az osztálysorsjátékot, mely csak a népkiszípolozására van.

Katonai diktatura Oroszországban.

A legújabb események.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, július 24.

Páris, július 24. Pétervárról jelentik: A cár Muromzevet, a feloszlatott дума elnökét Péterhoffba szólította, akit meg akar hallgatni. Erősza- kos rendszabályoktól félnek a Finnországból visszatérő képviselők ellen. A cár manifesztumát Trepov szövegezte, a дума feloszlatását katonai tekintetek diktálták. Nikolajevics Miklós nagyherceg megtudta győzni a cárt arról, hogy a hadseregben mutatkozó forradalmi kedvet csak úgy lehet elenyészteni, ha a cár visszatér az autokraciához. Hír szerint az új kormány programjában az agrárkérdések fognak első helyen szerepelni, s a kormány részben teljesíteni fogja a parasztok kívánságait, hogy így vissza térítse őket a cár iránti hűségére.

London, július 24. Pétervárról jelentik: A cár valószínűleg katonai diktaturát fog életbe léptetni és Nikolajevics Miklós nagyherceget fogja diktátorrá kinevezni. A pétervári kormányzó már korlátlan hatalmat kapott a polgárok élete és vagyona felett.

London, július 24. Pétervárról jelentik: Nem akar elnémulni az a hír, hogy Vilmos császár katonasággal akar a cár segítségére sietni. A

— Kérem szépen, önkönl ott lent, (az alföldön) ránk fogják, hogy mi nem akarunk magyarul tanulni. Hát kitől tanuljunk, amikor a magyarok, ha ide jönnek, mind németül beszélnek, hogy németül tanuljanak s mi a gyermekeinket hasz- talan taníttatjuk magyarul. Még egy érdekes jelenséget is felemlített, ami bizony megszívlelendő. Hogy itt nem kapnak magyar cselédet s ez hatalmas oka annak hogy a nép oláhosodik, mert a cselédség ugyszólván mindenütt oláh. De azért igen sok idevaló gyereket találtam, aki csak magyarul tud.

Segesvár, Kenyérmező, Piskihid . . . mind ezen az utvonalon van s mindről kegyelettel emlékezik magyar és szász, de nem tudom én miért, olyan furcsa ott a segesvári Petőfi-szobron az a német felírás . . .

Mennyi nagy emlék. . . A piskii hid . . . Minden környékbeli ember idézi Bem szavait, ha egy idegennel beszél, hogy ennél a kis hidnál mondta Bem:

— Ha ez a hid elveszett, Magyarország is elveszett.

Itt a gyulafehérvári templom, a Hunyadiak temetkezési helye . . . A vajda-

lapok részletes jelentést irnak a megegyezés előzményeiről. Azt állítják, hogy már régebben megegyezés jött létre a két uralkodó között, s hogy később a magyar király is kijelentette, hogy bizonyos körülmények között katonaságot fog készen tartani. Ez a megegyezés hír szerint összefügg a tervezett szent szövetséggel.

Pétervár, július 24. A belügyminiszter a kerületi kormányzókat táviratban értesítette, hogy a képviselők immunitása megszűnt.

Pétervár, július 24. Ma több öszszeütközés volt a hatóság és a tüntetők között számos boltot feltörték és kiraboltak. Pétervár szemé Moszkván van. Nagy arányú zsidó mézszárlástól tartanak. A munkások különben erősen készülnek a sztrájkra. Attól tartanak, hogy már a napokban beáll az általános munkaszünetelés. Villámgyorsan terjedt el a hír Péterváron, hogy Nikolajevics herceget katonai diktátorrá fogják kikiáltani.

Öngyilkosság a közkörház előtt.

Életunt cseléd.

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, július 24.

A városi közkörház előtti ligetben tegnap marólugot ivott egy cselédleány. Talán azért választotta ezt a helyet öngyilkosságának színteréül, hogy az obligát első segélyt minél gyorsabban megkaphassa. A marólugos cseléd Dankó Juliánna szobaleány.

Nagyon neki adta magát a busulásnak Dankó Juliánna. Bántotta, hogy míg annyi dáma cifra selyemben jár, ő egyszerű karton ruhával kénytelen megelégedni. Ismerősei előtt arról is panas-

hunyadi vár, Hunyadi János dicső lak- helye . . . és köröttük forr, küzd az új kor, törtet, halad a magyarosodás szel- leme, lassan, de feltarthatatlanul biztosan és előre . . .

Itt . . . itt tudja az ember méltányolni a tulipán-mozgalom óriási horderejét. Minden új viselője a tulipánnak, egy-egy új hirdetője a magyarság erejének, a magyar nyelv terjedésének.

Egy Segesvárott lakó képezdészszel beszélgettem, természetesen nemzetiségi kérdéstről, azt mondta:

— Hát kérem, itt vagyok én, az én nagyapám még egy szót sem tudott magyarul, apám már tud valamennyire, én meg azt mondom, hogy bizony nemcsak törvénybe kellene iktatni a kötelező magyar tanítást, hanem szigorúan be is kel- lene azt tartani.

És bizony mondhatom, hogy 6 évvel ezelőtt, amikor szintén beutaztam a nemzetiségi vidékeket, sokkal kevesebb magyar szót hallottam.

Magyarosodunk hál Istennek erősen, magyarosodunk minden vonalon!

Vértés Sándor.

kodott, hogy urnője az utóbbi időben tul- ságosan szigorúan bánik vele.

Mikor aztán lelke teljesen megtelt a keserőséggel, kiment a kórház előtti li- getbe, ahol felhajtott egy nagyadag ma- rólugot.

A mérges folyadék gyorsan hatott, s a szobacicus elvesztette eszméletét.

A közkörházban, ahová bevitték, dr. Hutiray József tb. kórházi főorvos részesi- tette első segélyben. Az öngyilkos álla- pot azonban olyan veszedelmes, hogy a rendőrség ki sem tudta hallgatni. Való- színű, hogy Dankó Juliánna belepusztul a marólugba.

Késő esteli órákban jelentik a köz- kórházból, hogy Dankó Julia meghalt. A rendőrség felfogja boncoltatni.

Nehéz az élet!

Orvosság helyett atropint ivott.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, július 24.

Egy négy gyermekecs családapa tra- gikus esetéről ad hirt budapesti tudó- sítónk.

A Szerecsen-utca 46. szám alatt van Günther Fülöp borbélyüzlete. Az üzlet elég jól jövedelmez, de a négy tagból álló család még sem élt nyugodt életet, mert a 42 éves fodrászmester három év óta az ivásba keresett vigasztalást és rabja lett az alkoholnak oly mértékben, hogy súlyos idegrohamai voltak, úgy hogy csa- ládja örökös félelemben élt.

Az egyik gyermek, a tízéves Rezső súlyos szembajban szenved, amely ellen az orvos atropin-csöppeket rendelt. De figyelmeztette a családot, hogy az erős méreg. Ez a figyelmeztetés terelte Gunt- hert az öngyilkosságra. Tegnap az orvos- nak gyomorfájásról panaszkodott és orvos- ságot kért.

Este az orvosság után nyult; a két orvosságos üveg egymás mellett állt és a szemcsöppeket vette kézhez. A kis fiu figyelmeztette apját, hogy a mérget veszi. Az apa nem hederített a figyelmeztetésre s felhajtotta az atropint. A mentők gyo- mormosást alkalmaztak, a Rókusba szállí- tották, ahol vívódik a halállal.

A szökés párosan.

Egy uri család szenzációja.

Internálás Svájcba.

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, jul. 24.

A tennisz-pályákon és nagyerdei villasoron, ahol most Debrecen haut crémje napról-napra együtt van, pi- káns szenzációról beszélnek. A szen- záció hőse egy fitos orru, kék szemű szöke haju uri leány, meg egy pati- kus segéd. Nem követtek valami égbe- kiáltó bünt, csak szerelmesek voltak. És mert a papa hallani sem akart arról, hogy szöke kis leánya egy pati- kus segéddel vonuljon az oltár elé — hát megszöktek.

A kis leányt nagyon jól ismerik Debrecen uri társadalmában. — Apja dugszegény ember — egészen a hiva- tásának él, társadalmi téren nem igen

szokott szerepelni. A leányt féltő gondossággal nevelte — s a kis szöke leány helyes kis leány is lett. Azonban — ahogy az meg van írva — a virágnak megtiltani nem lehet. Ép így nem lehetett megtiltani a szöke kis leánynak sem, hogy szive lángra ne lobbanjon egy délceg patikus iránt. Mikor a szülők megtudták a dolgot, természetesen vehemens erővel tiltakoztak a szerelmi ügy komolyabb fordulata ellen. Azonban ekkor már minden késő volt. — A kis leány látva szülei ellenzését, megszökött udvarlójával.

Az apa kétségbeesve utazott a szökevény szerelmesek után, szerencsére el is csípte őket Budapesten. A gavallérnak kézzel fogható módon magyarázta meg eljárásának inkorrekt voltát, a kis leányt pedig felpakolta az első vonatra és Budapestről elvitte Svájcba.

Ott egy rideg leánynevelő intézetben tanakodik most a kis szöke egy esztendeig arról, hogy szabad-e fiatal lányoknak ilyen meggondolatlan bal-lépést elkövetni.

Hirek mindenfelől.

Zichy Jenő gróf egészséges. Zichy Jenő grófnak nemrégiben az elmebaj tünetei mutatkoztak, s a Niedermann-féle szanatóriumba szállították, hol gondos orvosi kezelés alatt állott. Mint budapesti tudósítónk jelenti, a gróf állapotában örvendetes fordulat állott be, s Zichy Jenő gróf ma elhagyta a szanatóriumot.

— **A patak áldozata.** Zalamere nyéről írják, hogy Erdős Margit egy két-estendő gyermek, szülei távollétében kiment a lakásból és a falun áttolyó patakba fult. A szülők ellen a vizsgálatot megindították.

Megszökött orfeumigazgató. Kassáról írják a Braun vendéglőben néhány nap óta vendégszerepelt Roesler Valdemár orfeumigazgató társulatával. Az igazgató itt Kassán egy csomó adósságot csinált, s hitelezőit, akik a pénzt kérték tőle ma reggel 9 órára rendelte a Schalkházba, a hol, mint mondta, fizetni fog. Mikor azonban a hitelezők pénzükért jelentkeztek, az igazgató ur nem volt sehol. Hajnali 5 órakor megugrott. Társulata ma délig itt volt a városban, de délben ők is elmentek. A hitelezők üthetik bottal a nyomukat.

A Hortobágy hasznosítása.

A bizottság befejezte tanácskozásait.

Szentesi a renitens.

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, jul. 24.

A Hortobágy hasznosításának tárgyalására kiküldött bizottság ma befejezte működését és elhatározta, hogy konkrét javaslatot terjeszt a városi közgyűlés elé. A javaslat nem elégti

ki a modern felfogást és azokat az igényeket, amelyeket e nagy horderejű kérdés megoldásához fűztek. Ezt majd lesz alkalmunk a közgyűlés előtt bővebben kifejtani. Ezuttal azonban örömmünknek adunk kifejezést, hogy a kérdés végre valahára eddig jutott.

A hasznosítási bizottság tegnap délután tartott ülésén Kovács József polgármester elnökölt. Jelen voltak Vecsey Imre, Magoss György, Király Gyula, Szentesi János, Kertész István, Jármy Tamás.

Vita a hasznosítás felett.

Kovács József polgármester megnyitva az ülést jelzi, hogy a legutóbb összehívott értekezlet fontos okok miatt maradt el. A mai ülés tárgya a jegyzőkönyv hitelesítése. Indítványozza, hogy most már fejezzék be a hasznosítási ügyet, s vigyék a közgyűlés elé, mert sürgős a kérdés megoldása.

Szentesi János állott fel azután, és azért interpellálta meg a polgármestert, hogy Bíró Géza neve, hogy kerül bele a bizottság jegyzőkönyvébe. Bíró szereplését nem ismeri el.

Kovács József polgármester kijelenti, hogy a tárgyalás során sor kerül arra is, hogy erről az ügyről Szentesi Jánost felvilágosítsák. Kéri a jegyzőkönyvet hitelesíteni.

A jegyzőkönyvet hitelesítették.

Szentesi János: Teljesen céltalan az a harc a melyet itt mi hárman a bizottság többsége ellen folytatunk. Kijelenti, hogy ő többé a bizottság ülésein részt nem vesz. De lesz gondja reá, hogy az erőszakosság ellen küzdjék (Tiltakozás). Akár mit mondjunk és indítványozzuk itt, az süket fülekre fog találni. Pedig azt a kérdést nem érti itt alaposan senki, szándékosan a város lakosságának megrontására tör a bizottság (Felkiáltások; Nem igaz, hazugság.)

Kovács József; Szentesi János nagyon egyoldaluan ítél. Mindazáltal ha a bizottságnak nincs kifogása ellene. Szentesi megjegyzéseit jegyzőkönyvbe veszi.

Varga Károly jegyző szerint Szentesi lényegesen téved. Felolvassa az első ülés jegyzőkönyvét, a mely Bíró Géza szakértői működéséről szól.

Zádor Lajos: Visszautasítja Szentesi János azon vádját, hogy a bizottság szándékosan a város lakosságának megrontására tör. Hamis feltevés az ilyen, a mikor a bizottság mindenik tagja egyformán szíven viseli a város érdekeit. A kérdés megoldása sürgős már csak azért is, mert a kormány szociális programjában benne van a Hortobágy hasznosítása is. Az pedig, ha a kormány a város megkérdezése nélkül vinné keresztül a Hortobágy hasznosítását, kellemetlen dolog volna.

Kovács József azt indítványozza, hogy a bizottsági tárgyalásokat fejezzék be, s egyenesen a közgyűlés elbírálása alá bocsássák az ügyet.

Márk Endre szerint jó volna, ha a bizottság részletes javaslatot terjesztene a közgyűlés elé abban a tekintetben is, hogy a hasznosításra kiszakított terület milyen arányban lenne parcellázandó. Ő is visszautasítja Szentesi vádját. Az a kijelentése, hogy nem jön többé fel a bizottság üléseire, az erőszak útja.

Egyébként ha a bizottság úgy látja

jónak, nem ellenzi a kérdésnek a közgyűlés elé való utalását.

Szentesi János arra hivatkozik, hogy a gazdák l geltetési jogát nem lehet elvenni. A gazdák ez ellen a végletekig fognak küzdeni.

Márk Endre azt veszi észre, hogy a debreceni polgároknak az erőszak a politikájuk. Régióta tapasztalja ezt, pedig az igazság szerint mindig a közérdek tartandó szem előtt.

Jármy Tamás és Varga Károly felszólalása után Márk Endre azt indítványozza, hogy a szakértőknek, akik ebben az ügyben annyit fáradtak, szavazzon a bizottság köszönetet.

Magoss György még azt indítványozza, hogy a bizottság még abban az irányban is terjesszen javaslatot a közgyűlés elé, hogy a közép és kisbirtokosoknak mekkora területet kíván kiszabni a 24000 holdból. Ezzel kapcsolatosan Zádor Lajosnak az az indítványa, hogy 6000 hold 500 holdanként középbirtoknak, s 4000 hold terület 50—100 holdanként kisbirtoknak szakítottassék ki.

Király Gyula nem hive a nagy, közép és kisbirtok rendszernek. Indítványozza, hogy 1800 hold egy tagban szakítottassék ki, míg a fennmaradó 27000 hold lehetőleg kis parcellákban a vasuti forgalom és más viszonyok figyelembevételével hasznosítottassék.

Jármy Tamás a kisbirtok holdjának számát 40-től 60 ig óhajtja megállapítani.

Király Gyula tanácsnok térkép alapján nyújtja a felosztásra vonatkozó feltételeket.

A határozat.

Kovács József polgármester ezután szavazás alá bocsájta az indítványokat.

A bizottság többsége úgy határoz, hogy az egész kérdést a jelentésekkel együtt a közgyűlés elé terjeszti és pedig azzal a javaslattal, hogy a 24000 holdból 14000 holdat nagybirtoknak, 6000 holdat 500 holdas parcellákban középbirtoknak 4000 holdat 40—60 holdas parcellákban kisbirtoknak szakítottassa ki a közgyűlés.

A bizottság végül köszönetet mondott a szakértőknek buzgó működésükért.

Színház.

A máramarosszigati szezon első hete A máramarosszigeti színház szezon első heti műsorát most állítja össze Zilahy Gyula színigazgató. A megnyitó előadás Gül Baba lesz, a melyben Zilahyné Vilmának van pompás szerepe. Sorban kerül ezután színpadra a király házassága, a főszerepben Zilahy Gyulával, Hoffman meséi, a nagyobb szerepekben Zilahynéval, Arkossyval, Karacs Imrével, továbbá Leonard apó és a Böregér, Békés Gyulával és Ternyei Lajossal, a Baccárat P. Lukács Juliskával a főbb szerepekben.

Már csak rövid ideig tart

a kávévásár

leszállított árak mellett

Hermann József

kávékülönlegességi üzletében
Piacz-utca 75. Iparbankkal szemben. — Üzlethelyiség kiadó. — Berendezés eladó.

UJDONSÁGOK.

Szerkesztőségi telefon sz. 339.

Szerkesztőségi ó.: d. e. 8—12 d. u. 2 ó. éjjeli 2.
Szerkesztőség és kiadóhivatal Piacz-utca 47. sz. a

— **Személyi hírek.** Molnár Ákos dr. a székelyhídi kerület képviselője külföldre utazott, Zádor Lajos az Első-Takarékpénztár igazgatója a napokban kezdi meg nyaralását.

— **Darányi miniszter Debrecenben.** Darányi Ignác földmívelési miniszter a mint azt jeleztük le akart jönni Debrecenbe a sámsoni vasut megnyitására. A miniszter ezt a tervét elejtette, és úgy döntött, hogy akkor jön hozzánk, ha a vasutat átadták a forgalomnak. A miniszter e szerint csak szeptember hónap folyamán látogat el hozzánk.

— **A pereskedő hitközségek.** A debreceni autonóm orthodox és a haladó hitközségek nem tudnak megegyezni azon a 134 ezer korona iskolai segélyen, amelyet a város részükre kiutalt. Ebben az ügyben a két hitközség kiküldöttjei Oláh Károly tanácsnok elnöklésével tegnap ismét tanácskoztak. Megállapítani most sem tudták a 134 ezer korona felosztását. Végül is közös akarattal abban egyeztek meg, hogy a döntést a tanácsra bízzák. Csupán azt kötik ki, hogy az összeg felosztásánál a tanács a lélekszám arányt okvetlen vegye tekintetbe.

— **Szávay Gyula Romániában.** Szávay Gyula — mint ezt tegnapi számunkban megírtuk — Romániába, a Bukaresti kiállításra készült. Mint értesülünk Szávay Gyula már a tegnapi déli vonattal elutazott Bukarestbe. Utjában Dr. Rác Lajos fogalmazó kíséri. Szávay hétfőn indul vissza Bukarestből és egyenesen Szegedre megy, hogy itt az iparpártoló szövetség gyűlésén a debreceni kamarát képviselje.

— **A jog- és pénzügyi bizottság** szerdán délután fél 4 órakor ülést tart Vecsey Imre főjegyző elnöklése alatt, melyen a bérkocsi ipar szabályrendeletet, a számozatlan bérkocsi engedélyeket s a bérkocsi szaporítására vonatkozó főkapitányi javaslatot fogják tárgyalni. Azonkívül szóba fog kerülni a foglalkozás közvetítési ipar megrendszabályozása is.

— **A sáska tovább terjed.** Hajdumegye gazdaközönsége méltán retteg a sáska tovább terjedésétől, mert a sáskák, hasztalan lustultak el, azért naponként megteszik a maguk utjokat. — Pár napja Püspökladányt lepte meg a sáska. Sötét felbő alakjában röpi a legelőkre, a mezőkre, pusztulást hagyva maga után. — Püspökladány község előljárói a sáska beköszöntéséről tegnap tettek jelentést Kovács Gyula alispánnak. A jelentés szerint a sáska legnagyobb mértékben az ágostai legelőt, kisebb mértékben pedig a kunlaposi, salamonpusztai, nagy szöke szigeti legelőket lepte el. Sőt a legelőkön már teljesen fertőzött helyeket is találtak. Kovács Gyula alispán aki tegnap épen a sáska pusztítás ügyében vezetett egy küldöttséget földmívelési miniszterhez, még nem

bir tudomással az újabb veszedelemtől, de Pákozdy Sándor főjegyző sürgősen intézkedéseket tett a ladányi panaszos jelentés tárgyában.

— **Az idei fősorozás.** Az 1906. évi fősorozás, amelyen 1885., 1884. és 1883. évben született újoncok kerülnek állítás alá, előreláthatólag október 10. és november 20. ika közti időben fog megtörténni. Az ez alkalommal besorozott újoncok bevonulásának ideje még megállapítva nincs.

— **Szerencsétlenség az István gőzmalomban.** Az István gőzmalomban hétfőn délután Pancsár János péplakatost elkapta a gépszijja és kidobta a kemény padozatra. Pancsár ennek folytán súlyos sérüléseket szenvedett. Beszállították a közkórházba és itt eszméletét csak tegnap nyerte vissza. Kihallgatni azonban nem lehetett, mert a szerencsétlenség részleteiről egyáltalán nem tud. Orosz rendőrfogalmazó különben a malomban helyszíni szemlét tartott, de ott gondatlanságot a gép felszerelése körül nem tapasztalt.

— **Egy férj, három feleség.** Egy fehérhaju öreg asszony, Zimmermann Samuné, született Keszenbaum Hilda járt ma délben a rendőrségen, hogy feljelentést tegyen hasonlókoru férje ellen, akinek vele együtt három felesége van. Ura Zimmermann Samu volt fizetőpincér 1879-ben, két hónappal azután, hogy megesküdt vele, megszökött Budapestről s Ungvárt telepedett le. Rövid ott tartózkodása alatt összeütközésbe került a büntető törvénykönyv paragrafusával, mire mielőtt a bíróság felelősségre vonhatta volna, kiszökött Amerikába. Ott 1896-ban újra megházasodott. Nyolc esztendei boldogság után azonban, amely alatt második felesége hét gyermekkel örvendeztette meg, Zimmermann újra megugrott. Hazajött Magyarországra, először Kolozsvárt próbált szerencsét, majd újra visszament szülőföldjére, Ungvárra. Ott aztán tavaly harmadszor is megnősült. Egy dubnai szakácsnőt vezetett oltár elé. Harmadik feleségétől, akivel most is gondtalanul és gyanútlanul él Ungváron, szintén született egy gyermeke. A rendőrség azonnal táviratilag intézkedett, hogy az öreg Kékszakált Ungváron letartóztassák.

— **Menetrend a Debrecen-Sámsoni vonalon.** Az e hó 28-án meginduló debrecen-sámsoni vonalon a menetrend szerint a debreceni indóháztól hajnali 3 óra 57 perckor indul az első vonat és Hajdusámsomban ér az erdő, a gazdasági tanintézet (4:33) Pusztapallag (4:40) Gombostanya (5:16) érintésével 4 óra 58 perckor. A második vonat 12 óra 7 perckor indul és Sámsomban ér 1 óra 8 perckor. A harmadik délután 4 óra 16 perckor indul és 5 óra 18 perckor érkezik Sámsomban. Ezen kívül a 6 óra 28 perces, a 8 óra 6 perces, a 10 óra 22-es, a 2 óra 22-es és a 10 óra 14-es vonat kimegy Gazdasági tanintézetig. Sámsomból Debrecenbe indul 5 óra 8 perckor, érkezik 6 óra 8 p., a második 1 óra 18 p., érkezik 2 ó. 23 és délután 5 óra 28, érkezik 6.28 perckor.

— **Pusztul a vármegye.** Hajdumegye dolgos népe egymásután teszi le a kasza, kapa nyelet és hagyja itt szülőföldjét, kivándorol Amerikába jobb hazát és jobb módot keresni. Ezideig 155 család vándorolt ki Hajdumegye területéről, Ezek közül 16 családnak kivándorlása esik július hónapra.

Ujabbán Héder Sándor köröskényi György böszörményi és Borsos József tiszacsegei lakosok vándoroltak ki.

— **Rossz kenyér a piacon.** Tegnap délelőtt a Dégenfeld-téri kenyér piacon ismét élvezhetetlen kenyereket árult egy pár falusi asszony. Egy ilyen rossz kenyér birtokába jutott Kozák Ágnes is. Kozák Ágnes a rossz kenyéret felvitte a rendőrségre, ahol a kenyér árus ellen szigorú vizsgálatot rendeltek el.

— **Meghaltak.** Az állami anyakönyvi hivatalban tegnap a következő halálozásokat jelentették be: Balogh Erzsébet ev. ref. 2 éves, Pásti György ev. ref. 15 hónapos, Konecsny Lajos ág. ev. 50 éves, Tarsai Ferenoné ev. ref. 36 éves, Szénássy Gábor ev. ref. 17 éves.

— **Kirabolt padlás.** Szokatlan megépetés érte tegnap Pieza Ferenéz Szapános-utcai lakost. A padlásról akarta leszedetni a nemrégiben oda teregetett fehéreneműeket. A fehéreneműeknek azonban nyoma sem volt. Valamelyik éjszaka ismeretlen tettesek behatoltak a padlásra és a ruhát egy szálíg ellopták. A rendőrség szigorú nyomozatot rendelt el, de alig hisszük, hogy eredménye legyen a vizsgálatnak, mert aki azokat ellopta már értékesithette is azóta.

— **Katonai utóállítás.** E hó 26-án lesz a Pavillon-laktanyában az utolsó utóállítás. Ezzel az 1905. évi fősorozás befejezést nyer. Azok az újoncok, akik e hó 26-ig besoroztatnak, augusztus 1-én fognak a csapatokhoz bevonulni és még az 1905-ös létszámba kerülnek.

— **A férfi fehéreneműek ár emelése.** A férfi fehérenemű gyárosok, tekintettel a nyersanyag és a munkaerő folyamatos emelkedésére, kénytelenek voltak a készáru árait tetemesen emelni, mely körülményt lapunkban foglalt hirdetéssel hozzák a t. közönség tudomására.

— **Consum levélirők** legfinomabb elefántesont levélpapírt színes belsejű boritékkal 100 levélp. 100 boritékkal 2 koronáért, 50 levélp. 50 boritékkal 1 K 20 f. vásárolhatnak Mihály Sámuel papirkereskedés iroda felszerelési szaküzlet, Főter 30. Telefon 106.

z Fésűk, kefék, illatszerek és szappanok valamint mindenféle pipere kellékek a legolcsóbbak Mentze áruházában Kossuth-utca 4. szám alatt.

„Hajdumegyei népbank“ Piacz-utca 26. sz. nagytőzsde épületében, heti 50 filléres befizetésre 100 korona kölcsönt folyósít, mely után külön kamatot nem kell fizetni.

z Papa, mama, baba, Mentze Kossuth-utca 4 szám

Wekerle a kis emberekért.

A pénzügyi tárca a házban.

A miniszterelnök felszólalása.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, július 24.

A honvédelmi tárca tárgyalása után, amint az Országgyűlési tudósításunkban olvasható a pénzügyi tárcát tárgyalta a képviselőház. Távirati tudósításunk erről a következő:

Farkasházy Zsigmond beszéde után Maniu Gyula nemzetiségi képviselő beszélt. Kifogásolja a monopóliumokat. Bizonyítgatja azok káros hatását. Szóvá te-

szi a szigorú adóbehajtásokat. Azt állítja, hogy a román vidékeken nincsenek az adóbehajtó hatóságok kellő kimélettel az adózó polgárok irányában. Orvoslást és feleletet kér a pénzügyminisztertől.

Wekerle Sándor azonnal válaszolt. És pedig Farkasházy beszédére is. Válaszában kijelentette, hogy a monopóliumok törvényben gyökeredzenek. Ezen változtatni nincs módjában, de az nem is közhaj. Az adóbehajtásokra nézve megjegyzi, hogy sehol a világon olyan méltányos feltételeket nem alkalmaznak az adóhátalékok rendezésére, mint aminőt ő rendelt el. Mindenkinek sok az adóhátaléka, ezért esik nehezebbre a rendezés. A földadó arányítását tanulmányozza ez az ő programjában benne van. Az aránytalanságokat lehetőleg a törvénykeretein belül megfogja szüntetni. A költségvetésnek reális alapon kell nyugodni. A bevételeknek a valódi képét kell feltüntetni és lehetőleg a minimális kilátás keretén belül kell mozognia, míg a kiadások összegét lehetőleg úgy kell megszabni, hogy azok tételeiből takarítás legyen elérhető.

Az osztálysorsjátékot maga is helyteleníti. A kisemberek veszedelmének tartja. Sajnálja, hogy erre vonatkozólag gyökeres intézkedéseket nem tehet, mert az államkincstárt szerződés köti. De gondja lesz rá, hogy a szerződés lejártá után kellő intézkedések tétessenek. Végül kéri a költségvetés megszavazását.

Wekerle Sándor után Vázsonyi Vilmos beszél. A kistőzsdések helyzetét nagyon mostohának látja. Nagyon ki vannak ezek az emberek szolgáltatva a fináncok tulkapásainak. Kéri a helyzet javítását és a nagytőzsdések kicsiben áruházi jogának a megszüntetését.

Wekerle Sándor pénzügyminiszter Vázsonyi beszédére kijelenti, hogy jól ismeri azokat a bajokat, amelyekkel a kis dohányárusok megküzdeni kénytelenek. Gondja lesz reá, hogy a pénzügyi hatóságok oktanul ne zaklassák a kis dohányárusokat. Azt azonban nem teheti, hogy a nagytőzsdéseket a kicsinybeni eladástól eltiltsa, mert ez az államkincstár hatósági uton való megkárosítását jelentené. Ha panasz fog felmerülni, a legnagyobb méltányossággal fog eljárni és igazságot szolgáltatni.

Wekerle beszéde után a Ház a pénzügyi költségvetés tárgyalását holnapra halasztotta el. Az ülés háromnegyed három órakor ért véget.

TAVIRATOK.

Az öngyilkos osztrák költő meghalt.

Bécs, július 25. Saár Ferdinánd osztrák költő, aki tegnap Bécsben egy rozsdás revolverből bal halántékra lötte magát tegnap délután meghalt. Vérmérgezés ölte meg. Saár Ferdinánd 73 éves öreg törődött ember volt. Több év óta betegeskedett és e miatt lett öngyilkossá. Saár tekintélyes ember volt Bécsben. Az uralkodó ezelőtt három esztendővel nevezte ki az urakháza tagjának. Nagy pompával fogják eltemetni.

Szenzációs rablótámadás.

Temesvár, július 24. Errinsberg Edgár temesvári tüzérfőhadnagy reggel sétaloveglást tett a feleségével. A városon kívül Errinsberg előre lovagolt feleségét hátra hagyta. Mikor később

visszatekintett, — megdöbbenve látta, hogy feleségének lova urnője nélkül jön vissza. Azonnal visszafordult s egy fa alatt találta feleségét borzalmas állapotban. A ruhája össze volt tépve, a karja eltörve. Az asszony mikor magához tért, elmondotta, hogy rablók törték reá, akik botokkal a földre verték karját eltörték, gyűrűit elrabolták. A temesvári csendőrség a páratlan rablómerénylet ügyében vizsgálatot indított.

Az interparlamentáris konferencia.

London, július 24. A konferencia tegnapi ülésén 40 szavazattal 30 ellenében határozati javaslatot fogadtak el, amely azt kívánja, hogy lehetővé tétessék a hágai konferenciának, hogy állandó munkásságot fejthessen ki, továbbá, hogy a hatalmak jussanak megállapodásra, a konferencia összeülését illetőleg. Pléner Ernő lovag delegátus visszapillantást vet a döntőbírósság eszméjének a legutóbbi években való terjedésére és azt mondja: Az 1904. évben Oroszország és Svédország, valamint Norvégia között létrejött döntőbíróssági szerződés a legjobb mintául szolgál. Bryand a kongresszus német tagjai által támogatott indítványt nyújt be, amely azt mondja, hogy ha a két állam közötti viszály támadna, amely az államok között fennálló döntőbíróssági szerződés értelmében nem tartozik a bíróság illetékessége alá, úgy a hadüzenet előtt a viszály kérdésében egy magasabb fokú döntőbírósnak avagy egy másik páratlan bíróságnak kellene döntenie. Ezen javaslatot a konferencia holnap fogja tárgyalni.

A gépmester balesete.

A gépben maradt ujjak.

— Saját tudósítónktól. —

Nagyvárad, július 24

Súlyos baleset áldozatául esett tegnap délután egyik nagyváradai nyomda gépmestere. Munka közben egyik kezét elkapta a gép oly szerencsétlenül, hogy három ujját leszakította. A sajnálatra méltó ember alighanem munkaképtelenné vált, mert a balesetnek attól a következményétől lehet tartani, hogy az összeroncsolt ujjakat amputálni kell.

A szerencsétlenség színhelye a Sonnenfeld Adolf-féle nyomda volt. Tegnap délután a villamos erőre berendezett gép mellett foglalatostkodott Szabó Emil, nyomda gépmestere. Munkaközben a kezével igazított egy csavart s a jobb keze a gépben volt, mikor hirtelen hangos jankialítás riasztotta meg a nyomda szedő személyzetét. A gépmester kiabált segítségért, mert a gép beszorította a kezefejét.

A megriadt személyzet odaszaladt a gépmester segítségére. A szegény ember súlyos sérülést szenvedett. Jobb kezén 3 ujját összeroncsolta a gép, véres cafatokban lógott a három ujj. Az első segélynyújtást megadták az áldozatnak, aki magánkülső állapotba esett. Orvosért siettek, dr. Fischer Imre érkezett meg, aki a veszedelmes sérülést bekötözte s a beteget a kórházba szállította.

A rendőrség megindította a vizsgálatot annak kiderítésére, hogy forog-e fenn valaki részéről gondatlanság. Ugy látszik azonban, hogy Szabó Emil balesete véletlen szerencsétlenség műve, amiért senkit se terhel felelősség. A szerencsétlenül járt gépmester iránt általános a részvétel.

Az égő szeszember.

A pálinka áldozata.

— Saját tudósítónktól. —

Tenke, július 24.

Az egész világon szaporodnak a szeszgyárak és ezzel egyenes arányban emelkedik a szeszmérgezések száma is. Ma már a pálinka ellen beszélni, vagy írni annyi, mint ismétlésbe bocsátkozni. Különösen az alsóbb népréteg nem tudja, vagy nem akarja meghallgatni azokat az érveket, amelyek a szesz italok mértéktelen élvezete ellen szólnak. Pedig ezek az érvek világosan szólnak az egyén, a faj, sőt egész nemzetek pusztulásáról vagy legalább visszafejlődéséről. Közbe-közbe történik egy egy tragédia, amelynek előidézője a szesz s amely azután világosan mutatja meg a pálinka ivása ellen felhozott érvek igazságát.

A legújabb áldozat Tódor Tógyer ökrösi lakos, a ki ezelőtt jómódu gazdember volt, de amint neki adta magát az ivásnak, lassankint eluszott a vagyona. Ugy van azzal az ilyen ember: előbb iszik azért, mert van miből, később pedig azért, mert elitta mindenét.

Tódor Tógyer is e feletti bujában ivott vasárnap egész virradattig s mikor haza vánszorgott, kevés idő múlva már mutatkoztak rajta a szeszmérgezés tünetei. Iszonyu kinokat szenvedett s mire a községi orvos megérkezett Tódor Tógyer már halott volt. Az orvos jelentésére a nagyváradi kir. ügyészség elrendelte a halott felboncolását.

Törvénykezés.

A sajtószabadság. Arról a támadásról, melyet Polónyi Géza volt igazságügyminiszter intézett a sajtószabadság ellen, a jogászvilág tekintélyes orgánuma, az „Ügyvédek Lapja” legújabb számában ekként nyilatkozik: Polónyi Géza igazságügyminiszter, mikor hivatalát elfoglalta, azt ígérte, hogy Szilágyi Dezső nyomdokain fog haladni. Ezt az ígéretet persze nem váltotta be. Ellenben úgy mint előde, Lányi Bertalan, ő is éjjeli ügyészekkel dolgoztat. Mikor a képviselőházban ezért feleletre vonták, olyan beszédet mondott, mely örök szégyenfolt marad Mi nagyon természetesen és magától értő dolognak tartjuk hogy a fővárosi ügyvédi kar mint mindig, úgy most is mikor a sajtószabadság ellen merénylet intéztetik, az első között van, kik főlemelik tiltakozó szavukat. A rendkívüli kamarai közgyűlés összehívása tehát rendén van. Ha kevesen lesznek is a közgyűlésen — mert a nyári szünet miatt sokan távol vannak a fővárostól — mind egy, a dolgot elodázni nem lehet. Tiltakozni kell a merénylet ellen és megbotránkozásunknak kell kifejezést adni, hogy egy volt ügyvéd vállalkozott erre a csúf, szégyenletes szerepre!

A király pástétoma. Ez év április 24-én szabadult ki a gyűjtőfogházból Mészáros István kárptossegéd. Néhány forint megtakarított pénzéből alig egy hétig bírta fenntartani magát. Május első napjaiban már nemcsak hogy szállása nem volt, de betevő falatra sem jutott neki. Eszébe jutott a fogház, ahol a mindennapi kenyér megszerzése sokkal könnyebb volt, mint itt s visszavágyott ismét rab cellájába. Végül kétségbeesésében gondolt egy merészet és nagyot. Nagy bátran odalépett egy rendőrhöz s így szólt hozzá:

— Én napok óta éhezem. A király

meg pástétomot eszik. Nem jól van ez így. H... t a király!

A rendőr azt hitte, hogy részeg ember.

— No hiába néz. Amit mondtam, megmondom a bíró urak előtt is. Magának most az a kötelessége, hogy engem becsukjon. Hát csak menjünk.

A rendőr szót fogadott a királysértőknek s előállította őt a rendőrségre, a hol megindították ellene az eljárást. A fogoly rab ügyében most ítélkezett a törvényszék. Elítélte Mészáros Istvánt királysértésért négy hónapi fogházra.

Közgazdaság.

Terménytőzsde.

Schvarcz E. debreczeni bizományos távirati jelentése.

Budapest, 1906 július 24.

Jegyzések 50 kgrammonként szólnak. Készáru 5—5 olcsóbb, határidők a déli tőzsdén átmenetileg szilárdultak esti zárlatok kissé lanyhabban zárultak

1906. októberi buza	74.—42
1907. áprilisi buza	771.—72
októberi rozs	632.—33
1906. áprilisi rozs	652.—53
októberi zab	632.—33
áprilisi zab	650.—51
1907. májusi tengeri	524.—25
1906. júlisi	—
1906. aug.	628.—29
szeptemberi	638.—39
1906. augusztusi repce	150.—15

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Batist-Kouseline.

Blous Zephirek.

Himzett vászon ruhák.

Mosó selymek.

Székely szövetek

férfi ruhára

óriási raktár!

Stock-Cognac

Medicinal

kezeség mellett, tiszta
borból párolt

Allandó vegyi ellenőrzés
alatt.

Camis és Stock

pároló telepe,

Fiume-Barcola.

Csakis elsőrendű üzle-
tekben kapható.

Villamos Színház

a szénapiacson megnyilt.

Sima, tiszta, rezgés nélküli képek.

MŰSOR:

Július 25. és 26-án:

1. Amor a kulisszák mögött (szinezve.)
2. Kellemetlen változás.
3. Egy ideiglenes öltöny.
4. Béli harisnya.
5. Kellemetlen vendég.
6. Az orosz forradalom.
7. Egy részeg ember a vonatnál.
8. Vendettia, az olasz vérbosszu.
9. Bogár a nadrágban.
10. Rajach ékszerszekrénye.

Belépő díj: Első hely 30 kr., második 20 kr., harmadik 10 kr.

Kezdeté este 7 órától 9-ig, óránként.

Felhívás

a t. gazdálkodók és géptulajdonosokhoz!

Ajánlom vízmentes asztagtakaró- és cséplőgépre való ponyváimat, szegedi kender zsákokat, gyapju zsákokat, pokróczokat, zsákkötöző és dobányzsinkeket olcsó árban.

Kivánatra mintákat küldök.

WIENER ADOLF

gyári raktára, ponyva és zsákkötözőintézete

DEBRECZEN, Kossuth-utca 27. sz.

Fischer Adolf

ujjonnan épült házban

augusztus 1-től kiadó:

2 szoba és fürdő szobából álló garcon lakás, félemeleti utcái helyiség hivatalnak vagy üzletnek, valamint a Garófele üzlet helyiség.

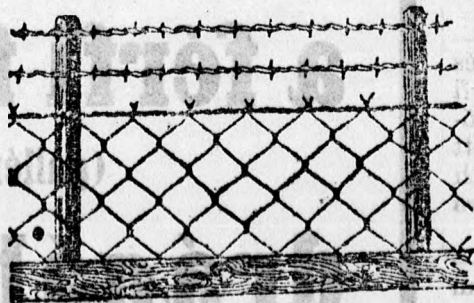
Ugyanitt 30 méter hosszú világos aszfaltozott souterrain (pincze) helyiség üzletnek vagy ipartelepnek kiadó.

NEUBAUER JÁNOS

vassodrony-szövet, szita-áru, szabadalmazott kocsi-ülés, ruganyos ágybetét és sodrony-kerítések gyára.

DEBRECZEN, Kétmalom-utca 4-ik szám.

Üzlethelyiség: Piac-utca 12. az „Arany Bika” szállodával szemben.

Gyártmányaimra számtalan sok kitüntetést és elismerést nyertem.

Készítek mindennemű sodronykerítést a legegyszerűbttől a legdiszesebbig. Fácánosok, erdők, szőlők, gyümölcsösök, udvarok, parkok s baronfi udvarok kerítését, szórórosta szöveteket, föld- és kavics áthányórostákat, sodrony lábtörlőt, ökörszajkosarakat, szóval mindennemű drótmunkákat. Kitűnő ruganyos ágybetéteket s szabadalmazott uganyos acélsodrony kocsitűlés.

Ezen mióta szerint készült kerítés igen olcsó s minden eddigi kerítést eltűlmut tartósság és szélszerűség tekintetében

Kivánatra képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldök.

Szíves pártfogást kérve

NEUBAUER JÁNOS.

Még mindég!

Nagy választék hosszú és rövid száru selyem, czérna és glacé keztyükben.

Sárvkötők, Haskötők,

Hátgyenesítők, mülábak, mükezek, müfüzők mérték szerinti készítését és szakszerű javítása elvállaltatik.

Mentőszekrények!

Cséplőgépek és gyárüzemekhez miniszteri rendelet szerint

Schön Sándor

keztyű-, kötszer- és orvosi műszer-tára
Debreczen Piac-u. 12. Stenczinger ház.

Pályázati hirdetmény.

A debreczeni ipartestületi betegsegélyző pénztárnál megüresedett számfejtői állásra pályázat hirdettetik.

Évi javadalmazás 1600 korona.

Pályázati határidő 1906. augusztus hó 2-án déli 12 óráig.

A pályázati kérvények a pénztár hivatalában (Simonffy-u. 1. sz. Városi bérház) a hivatalos órák alatt d. e. 9—12-ig, d. u. 2—5 óráig nyújtandók be, s ugyanott megtekinthető a szolgálati szabályzat is.

Későn érkezett pályázatok figyelembe nem vétetnek. A megválasztott tisztviselő állását azonnal elfoglalni köteles.

Próba idő három hó, melynek letelte után az igazgatóság dönt a véglegesítés felett.

Debreczen, 1906. július 23.

Zelinger Ede
ipt. bsp. elnök.

Apró hirdetések.

10 szögig 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 8 fillér. — Vidéki tudakozásnál tessék válaszbélyeget csatolni.

„Becses jelleg” levél van a kiadóba.

Eladó szálló. A Bocskay kertben 800 négyszögletes szálló, épülettel eladó. Értekezhetni Jókai u. 32.

Közép iskolát végzett jó családból való fiu tanulóknak felvétetik Pongrácz Géza papírüzletében.

Használt, de jó karban lévő zongora olcsón eladó. Czím Sziv-utca 10.

Weisz Gyula butor raktára és kárpitos műhelye a legolcsóbb forrás e szakmában Széchenyi-u. 19. sz.

Teavaj naponta érkezik kilója 1 frt 40 kr. 1/4 kilós csomag 35 kr. Kertész Miklós fűszer és csemege üzletében Csapó-u.

Csizmadia tanoncokat napibér mellett szegődtetünk. Csizmadiák termelő és árucarnoka Margit fürdő-telep.

Két utcái szoba (külön lakosztály) a főter közelében augusztus 1-től kereskedelmi irodának kiadó. Czím a kiadóhivatalban.

Kapitákat készen raktáron tartnak és minták után megrendelésre készítünk. Csizmadiák termelő és árucarnoka Margit fürdő-telep.

Kitűnő minőségű faj borok Szabó Gyula-féle Asztali 1 liter 35 kr. Ezerjő 1 liter 38 kr. Magyarádi óbor 1 liter 40 kr. Szegszárdi veres 1 liter 48 kr. A borok feltétlen tisztaságáért kezeskedem. Kontsek Gézánál Debreczen, Kossuth-utca.

Famunkást állandóan alkalmazunk, ki a szalg fűrészes kezelésében jártassággal bír. Csizmadiák termelő és árucarnoka Margit fürdő-telep.

Tessék figyelni! Gyász ruhákat feketére festeni, férfi és női ruhákat tisztítani legtekéletesebben készít Szécsényi utca 6. szám alatt az „Isteni gondviselés”-hez czimzett festészeti vállalat.

Gazdálkodók figyelmébe. Aki a termését beakarja szállíttatni, az forduljon a Külső vásártér 10. sz. ott legolcsóbban és legpontosabban eszközöltetnek a szállítások.

Üzleti könyveket csakis Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piacz-utca 49. sz. a. lehet olcsón vásárolni.

Bor. Saját termésű kitűnő Ezerjő és Risling borok hordószámra eladók Poroszlay Lászlónál Hunyadi-u. 3 sz.

Ruggyanta bélyegzők legolcsóbban megrendelhetők Hoffmann és Kronovitznál, hol óriási választék áll rendelkezésre.

Moly-kár elleni megóvás. Nyári megőrzés végett elfogadok prémezett női és férfi ruhadarabokat, valamint értékesebb szőnyegeket is Külön e célra berendezett raktárhelyiség. Gondos kezelés. Tóth Ferencz férfi ruha és szücs áruk raktára Debreczenben.

Kopirprés igen jókarban olcsón eladó. Czím a kiadóban.

Ocska vasajtó igen olcsón eladó. Nemzetőr-utca 8. sz.

Piacz-utcán vagy annak közelében 4 szobás lakás novemberre kerestetik. Czím a kiadóban.

KÖNYVEK,
folyóiratok, bekötések, valamint bőr,
plüss keretek, passepartouk stb.
Antalffy Ferencz
könyvtészetében a legsolidabban kő-
szítteinek, Piacz-utca 31. a városházzal
szemben.

Kölcsönöket

a legkedvezőbb feltételek mellett folyósít a

Központi Bank

mint szövetkezet

Debreczen, Piacz-utca 65. szám

Egy törzsbetét 50 fillér. Minden törzsbetét 100 korona hitelre jogosít.

Négyéves évtársulat.

Parcellázási kölcsönök heti törlesztésre.

Nincs többé sertésvész!

Sertéspor (törvényesen védve és miniszterileg segélyezve) óvszer, korszakalkotó geniális találmány a gazdaközönség részére. A ki ezt használja és az utasítást pontosan betartja, sertése a legvésebb időben sem hullhat el, mert hogy ez nem üres reklám, ezennel kötelezem magam igazolásra minden elhullott sertés becsárát károsultnak készpénzben visszafizetni, ha az utasítás betartása mellett ezen porral lett a sertés kezelve. 1 doboz 2 korona.

KUN ISTVÁN, gyógyszerész,

vegyi és cosmetikai készítmények műlaboratoriuma. „Laboratoire cosmétique Matilde” (Alapított a hasonló nevű párizsi labororium mintájára 1895-ben Budapesten.)

Hajduszovátton, Debreczen mellett, Kossuth u. Direct hozzám intézett 6 koronás postai rendelések bérmentve.

Kapható minden gyógyszerertárban. Főraktár: Török J. Budapest.

At.c. fogyasztóközönséghez!

Általános tudomására hozzuk, hogy a nyersanyag tetemes emelkedése és magas előállítási költségek folytán

a férfi fehérneműek

(gallér, kézelő és ingek)

drágábbak lettek.

Féhrnemü gyárosok egylete.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.